

Rubriek

Hoe zeg je dat ook al weer ...?

Dit keer over het bijwoord *ikke* en over hoe de plaats van dit woord de bedoeling van een zin kan veranderen.

Eerst een voorbeeld dat een nogal dramatisch verschil laat zien:

Heng ham, ikke vent til jeg komme! (Hang hem, wacht niet totdat ik kom!)

Heng ham ikke, vent til jeg kommer! (Hang hem niet, wacht totdat ik kom!)

Op 28 mei stond in de Noorse krant Aftenposten het volgende:

IS lover ikke å ødelegge Palmyra. Zoals het hier staat, zonder dat we het uitgesproken horen, betekent het dat iemand aan IS heeft gevraagd om Palmyra te verwoesten, maar dat wil IS niet beloven. Als de zin uitgesproken wordt met een beklemtoond *ikke*, betekent het gewoon dat de IS-strijders beloven de oude stad Palmyra niet te verwoesten. Beter zou zijn om dan te schrijven: *IS lover å ikke ødelegge Palmyra.*

Dit is een goed voorbeeld van een noodzakelijke uitzondering op de regel dat we eigenlijk niets moeten plaatsen tussen *å* (het infinitiefsmerk!) en het werkwoord, maar soms is dat toch noodzakelijk om misverstanden te voorkomen.

Nog een voorbeeld van een meer alledaagse situatie en we zien dat het duidelijker wordt als we het werkwoord in een andere tijd gebruiken dan in de tegenwoordige tijd:

Han lovet ikke å gifte seg med Helene, betekent dat hij niet heeft beloofd om met haar te trouwen.

Wat heel anders is dan:

Han lovet å ikke gifte seg med Helene, wat betekent dat hij aan iemand heeft beloofd om niet met haar te trouwen.

Du må ikke gå nå, vent til det slutter å regne, du kan ta neste buss.

Du må gå nå, ikke vent til det slutter å regne, da mister du bussen.

Hun lovet ikke å si sannheten til politiet.

Hun lovet å ikke si sannheten til politiet.

Å love

In vele van de voorbeelden hier boven is het werkwoord *å love* (=beloven) gebruikt.

Hier volgt een aantal andere voorbeelden met dit werkwoord:

Faren hennes lovet å hjelpe henne. (Hulp toezeggen)

Det lover godt. (Dat ziet er veelbelovend uit/ Dat belooft wat)

Du må holde det du lover. (Je aan je belofte houden)

Han lovet henne gull og grønne skoger. (Iemand gouden bergen beloven)

Da han sto for retten lovet han 'bot og bedring'. (Beterschap beloven)

Love noe høyt og hellig. (Iets heilig beloven)

Een andere betekenis van *å love*: *Å lovprise* is loven, prijzen, roemen.

Den unge forfatteren ble lovet for sin nyeste bok i alle avisene. (... kreeg veel lof toegezwaard voor zijn nieuwste boek)

De sang salmer og lovet Herren. (Ze zongen psalmen en loofden de Heer)

SdV